

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจำเป็นต้องอาศัยทุน (capital) เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งแหล่งเงินทุนที่สำคัญของประเทศมาจาก การออมภายในประเทศ และการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ จากตาราง 1.1 จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนมาโดยตลอด คือความต้องการลงทุนในประเทศ (Gross Domestic Investment: GDI) สูงกว่าการออมในประเทศ (Gross National Savings: GNS) จึงทำให้ต้องพึ่งพาการออมจากต่างประเทศโดยการกู้ยืม และเงินลงทุนทั้งเงินลงทุนทางตรงและเงินลงทุนในตลาดการเงิน (financial market)

ตลาดการเงิน (financial market) ได้แก่ ตลาดเงิน (money market) และตลาดทุน (capital market) ซึ่งตลาดทุน (capital market) เป็นศูนย์กลางของการระดมเงินทุนและการให้กู้ยืมเงินทุนในระยะยาว ระยะเวลาการชำระคืนเกินหนึ่งปี เครื่องมือทางการเงินของตลาดทุนมีทั้งที่ไม่สามารถแลกเปลี่ยนหรือโอนได้ เช่น เงินกู้ระยะปานกลางและระยะยาว และที่สามารถแลกเปลี่ยนมือได้คือหลักทรัพย์ที่อยู่ในรูปแบบแสดงเป็นหนี้สิน เช่น หุ้นกู้ พันธบัตรต่างๆ และชนิดหลักทรัพย์มีกรรมสิทธิ์ในกิจการนั้นๆ เช่น หุ้นสามัญ เป็นต้น ส่วนตลาดเงิน (money market) เป็นศูนย์กลางของการระดมเงินและการให้กู้ยืมเงินทุนในระยะสั้น ระยะเวลาการชำระคืนไม่เกินหนึ่งปี ตราสารของตลาดเงินบางประเภทมีสภาพคล้ายเงินสด สามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย

ตาราง 1.1 การลงทุนและการออม ณ ระดับราคาปัจจุบัน (หน่วย : พันล้านบาท)

	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546
1 การลงทุนในประเทศ (GDI)	950.6	1,124.20	1,237.10	1,299.80	1,483.20
2 ภาคเอกชน	535.5	679.1	784.7	865.7	1,038.30
3 ภาครัฐ	430.4	402.3	396.6	377.5	387
4 การเปลี่ยนแปลงสต็อกสินค้า	-15.3	42.7	55.8	56.6	57.9
5 แหล่งที่มาของเงิน (6-15+16)	950.6	1,124.20	1,237.10	1,299.80	1,483.20
6 การออมของประเทศ (7+14)	1,397.70	1,548.00	1,551.00	1,666.30	1,862.20
7 การออมสุทธิ (GNS)	693.8	819.7	791.5	875.4	1,037.90
8 ภาคเอกชน	499.9	597.9	512.9	461.2	564.2
9 คริวเรือน	409.3	347.5	252.9	183.3	229.6
10 ธุรกิจ	90.6	250.4	260	277.9	334.6
11 ภาครัฐ	193.9	221.9	278.7	414.1	473.7
12 รัฐบาล	150.7	160.7	176	248.2	363.8
13 รัฐวิสาหกิจ	43.2	61.2	102.7	165.9	109.9
14 ค่าเสื่อมราคา	703.9	728.3	759.5	790.9	824.3
15 ความคลาดเคลื่อนทางสถิติ	-24.6	52.9	41.1	64.4	54.9
16 เงินออมจากต่างประเทศ	-471.7	-371	-272.8	-302.2	-324.1
17 การออมของประเทศ	1,422.30	1,495.20	1,509.90	1,601.90	1,807.30
ที่ไม่รวมค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิติ					
18 GNS/GDP (%)	30.1	31.4	30.2	30.6	31.4
19 GNS 3/ /GDP (%)	30.7	30.4	29.4	29.4	30.5
20 GDI/GDP (%)	20.5	22.8	24.1	23.9	25
21 GNS/GDI (%)	147	137.7	125.4	128.2	125.6
22 GNS 3/ /GDI (%)	149.6	133	122.1	123.2	121.9

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (2548)

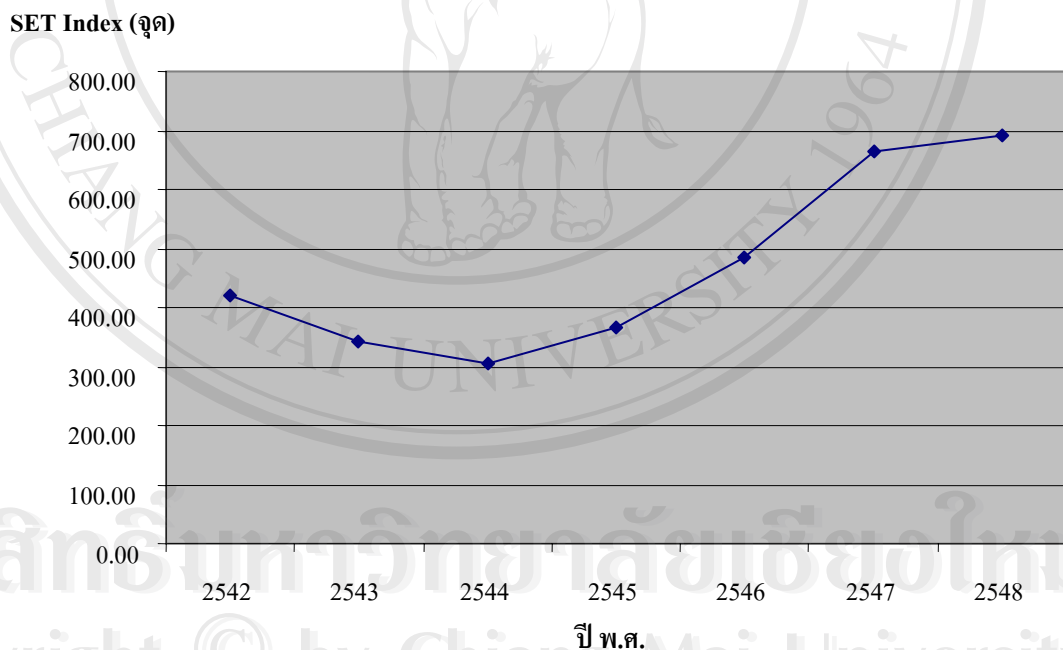
หมายเหตุ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ปรับปรุงวิธีการประมวลข้อมูล

รายได้ประชาชาติใหม่พร้อมทั้งปรับปีฐานจากปี พ.ศ. 2515 เป็น พ.ศ. 2531 และปรับข้อมูลย้อนหลังถึงปี พ.ศ. 2523

และเดือนมกราคม 2548 สศช. ได้ปรับปรุงข้อมูลรายได้ประชาชาติรายปี ย้อนหลังถึง ปี 2543

ดังนั้นตลาดทุนจึงเป็นแหล่งสำคัญในการระดมเงินในระยะยาว เพื่อการใช้ทุนให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand: SET) จึงเป็นตลาดทุนที่สำคัญที่สุดของประเทศไทย แม้ว่าดัชนีราคาหุ้นของประเทศไทยจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นหลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 (รูป 1.1) แต่หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็ยังไม่ประสบความสำเร็จตามที่ภาครัฐและภาคเอกชนมุ่งหมายไว้ เพราะยังมีขนาดเล็กและแคบ ขาดจำนวนและปริมาณหลักทรัพย์จดทะเบียนที่มีคุณภาพ และหลายหลักทรัพย์ที่มีคุณภาพก็ไม่มีสภาพคล่องเพียงพอ ผู้ลงทุนส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนรายย่อยที่ยังไม่เข้าใจพื้นฐานของการลงทุนที่ดี และมีแนวโน้มในการลงทุนระยะสั้นแบบเก็งกำไร (speculation) ในขณะที่ผู้ลงทุนสถาบันยังมีจำนวนไม่มากนัก จึงทำให้สถานการณ์ของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังไม่มั่นคงเท่าที่ควร

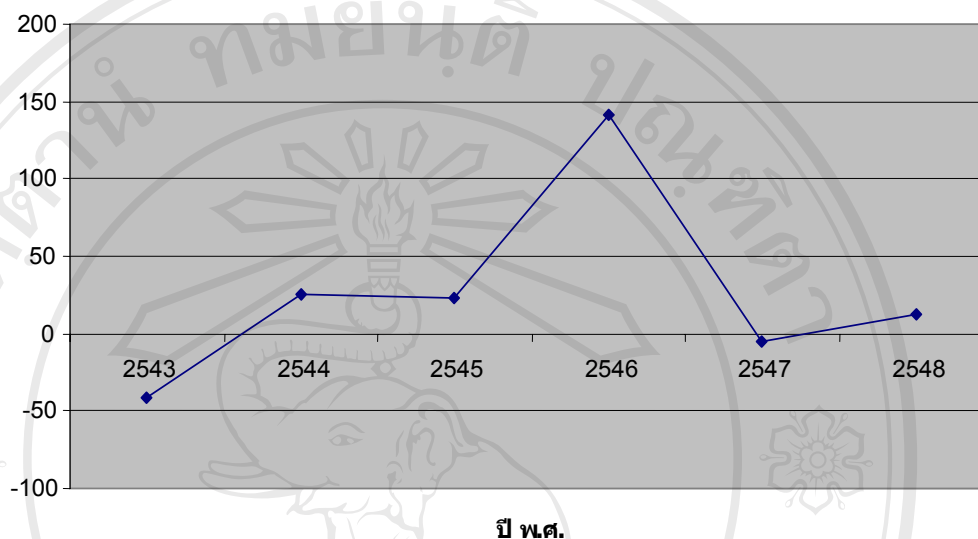
รูป 1.1 การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาหุ้น (SET Index) ปี พ.ศ. 2542 ถึงปี พ.ศ. 2548

ที่มา : Reuters (2005)

รูป 1.2 อัตราการเติบโตของมูลค่าตลาดหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. 2543 ถึงปี พ.ศ. 2548

อัตราการเติบโตของมูลค่าตลาดหลักทรัพย์ (%)

ที่มา : ข้อมูลปี พ.ศ. 2542 ถึงปี พ.ศ. 2546 จาก SetSmart (2549)

ข้อมูลปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2548 จาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2549)

ในปี พ.ศ. 2547 ประเทศไทยได้รับแรงกดดันจากหลายปัจจัย เช่น ราคาน้ำมันดิบโลกสูงขึ้น วิกฤตไข้หวัดนก ความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการลงทุนรวมถึงตลาดหุ้นในประเทศด้วย ซึ่งทำให้มูลค่าตลาดหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. 2547 ลดลงจากปี พ.ศ. 2546 ประมาณร้อยละ 41.67 จากการที่สภาวะแวดล้อมในปัจจุบันที่ตลาดมีความผันผวนและการลงทุนมีลักษณะหลากหลาย ทำให้ผู้ลงทุนที่ไม่มีเวลาในการติดตามสถานการณ์การลงทุนอย่างใกล้ชิดหรือ ไม่คุ้นเคยกับระบบตลาดเงิน ตลาดทุน จึงหันไปลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมต่างๆ ที่มีนโยบายการลงทุนที่สอดคล้องกับความต้องการของตนทั้งในด้านผลตอบแทน และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ซึ่งแต่ละกองทุนจะมีผู้ประกอบการธุรกิจหรือบริษัทจัดการกองทุนรวม (บลจ.) ที่มีทั้งประสบการณ์และเป็นมืออาชีพเข้ามาดูแลให้บริการ หรือบริหารกองทุนตามนโยบายของกองทุนภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับที่ผ่านมตลาดทุนไทยได้รับการพัฒนาไปมากจากการสนับสนุนของภาครัฐ เพื่อที่จะให้ระบบการเงินของไทยมีแหล่งเงินทุนกระจายสู่แหล่งอื่นๆ อาทิ ตราสารทุน ตราสารหนี้ ตราสารอนุพันธ์มากขึ้น ถ้าสุดท้ายได้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการเงินของประเทศ และการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝาก จะมีส่วนช่วยผลักดันให้ระบบเงินออมในระบบมีการกระจายตัวมาก

ขึ้น นอกจากนี้การที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้เปิดโอกาสให้มีการเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการในธุรกิจกองทุนรวมเพิ่มขึ้นอีก ยิ่งทำให้ตลาดกองทุนรวมได้รับความนิยมจากผู้ลงทุนมากขึ้น มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง ได้แก่กองทุนรวมตราสารหนี้ กองทุนรวมผสม หรือกองทุนรวมระยะยาวที่ผู้ลงทุนนอกจากจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนแล้วยังสามารถนำไปลดหย่อนภาษีรายได้บุคคลธรรมดาได้อีกด้วย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นแรงหนุนให้ธุรกิจกองทุนรวมของไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น (รูป 1.3)

การขยายตัวของกองทุนรวมที่ผ่านมามีส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ในการพัฒนาตลาดทุนไทยให้มีการเติบโตเพิ่มขึ้น เพื่อเร่งพัฒนาตลาดให้มีมาตรฐานทัดเทียมระดับสากล และสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ไม่ว่าจะเป็นการผลักดันการนำรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่และบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ การสนับสนุนให้มีการซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อลดต้นทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายมากขึ้น

ตาราง 1.2 จำนวนกองทุนรวม จำแนกตามนโยบายการลงทุน

นโยบายการลงทุน	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547
กองทุนรวมทั่วไปที่ระดมทุนในประเทศ	165	158	157	184	224	279	319	416
- ตราสารแห่งทุน	110	99	93	94	93	99	99	132
- ตราสารแห่งหนี้	44	49	46	57	79	95	89	122
- ผสมและผสมแบบยืดหยุ่น	11	10	17	32	51	79	120	156
- อื่นๆ*	0	0	1	1	1	6	11	6
กองทุนรวมที่ระดมทุนในต่างประเทศ	10	10	13	12	13	14	14	14
กองทุนรวมพิเศษ**	0	4	28	49	49	77	99	93
รวม	175	172	198	245	286	370	432	523

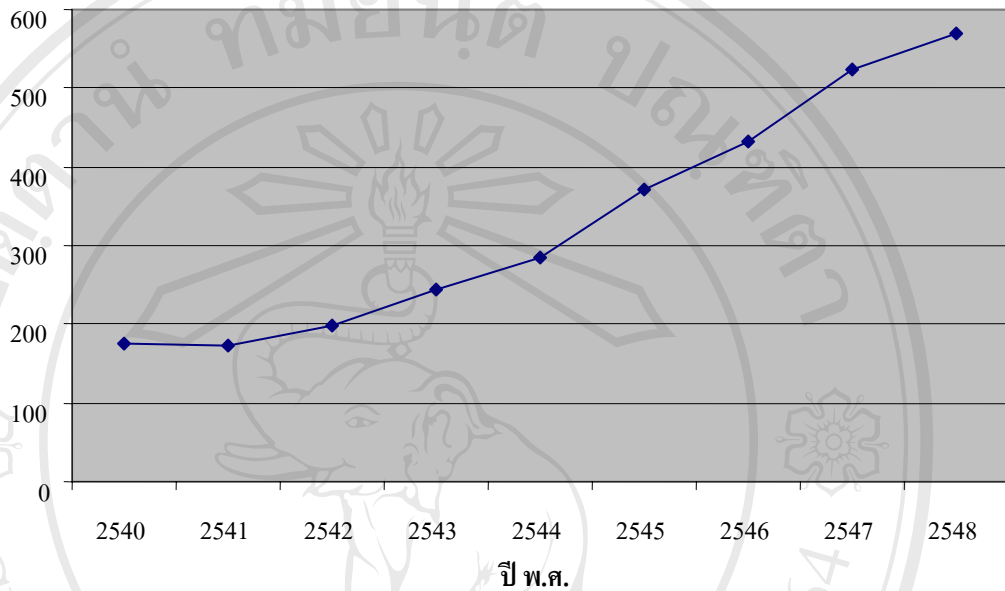
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. ฝ่ายธุรกิจจัดการลงทุน (2548)

หมายเหตุ : * เช่น กองทุนรวมหน่วยลงทุน กองทุนรวมตลาดเงิน กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์

**จำนวนกองทุนที่เพิ่มขึ้นเป็นกองทุนรวมเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน และกองทุนอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน

รูป 1.3 จำนวนของกองทุนรวมในประเทศไทยปี พ.ศ. 2540 ถึงปี พ.ศ. 2548

จำนวนกองทุนรวม (บริษัท)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (2548)

ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทยปี พ.ศ. 2540 ไทยมีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมทั่วไปที่ระดมทุนในประเทศกว่า 2 แสนล้านบาท ซึ่งกองทุนรวมที่ลงทุนในตราสารทุนและตราสารหนี้มีความสำคัญมากที่สุด โดยมีสัดส่วนมูลค่าทรัพย์สินสุทธิรวมกันสูงสุดถึงร้อยละ 97 ของกองทุนรวมทั้งหมด และเมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศขึ้น กองทุนรวมส่วนใหญ่ประสบปัญหาการขาดทุน มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมตกต่ำลดลงไปกว่าครึ่งหนึ่งเหลือเพียง 0.86 แสนล้านบาท อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2541 ถึงปี พ.ศ. 2545 แม้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังอยู่ในภาวะขาดทุน มูลค่าทรัพย์สินสุทธิรวมยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับช่วงก่อนเกิดวิกฤต ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความเชื่อมั่นจากภาพการลงทุนที่ไม่ดีนัก (กองทุนรวม ตลาดลงทุนที่ยังเปิดกว้างท่ามกลางการแข่งขัน, 2548) แต่โดยรวมธุรกิจกองทุนรวมก็จะมีการเติบโตขึ้นมูลค่าทรัพย์สินสุทธิขยายตัวเพิ่มขึ้นเนื่องจากเศรษฐกิจฟื้นตัว (ตาราง 1.3)

ตาราง 1.3 มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม จำแนกตามนโยบายการลงทุน

(หน่วย : ล้านบาท)

นโยบายการลงทุน	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547
กองทุนรวมทั่วไปที่ระดมทุนในประเทศ	86,543	101,500	117,034	129,518	141,983	197,690	440,205	484,979
- ตราสารแห่งทุน	61,324	47,228	46,525	25,268	24,192	27,222	83,383	79,928
- ตราสารแห่งหนี้	20,926	50,851	62,645	87,179	92,967	93,350	93,116	116,798
- ผสมและผสมแบบยืดหยุ่น	4,294	3,422	7,129	16,327	24,067	75,077	258,186	283,832
- อื่นๆ*	0	0	735	744	756	2,041	5,519	4,421
กองทุนรวมที่ระดมทุนในต่างประเทศ	14,973	13,605	18,408	10,753	12,356	18,773	31,886	24,037
กองทุนรวมพิเศษ**	0	15,559	209,023	229,020	238,533	250,332	255,123	173,608
รวม	101,516	130,663	344,465	369,291	392,871	466,795	727,214	682,624

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. ฝ่ายธุรกิจจัดการลงทุน (2548)

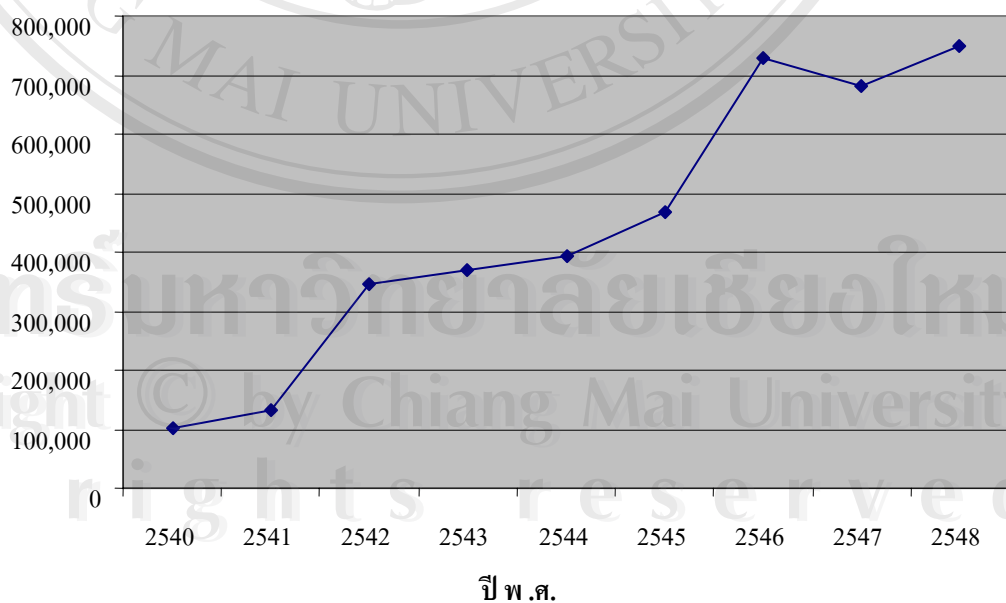
หมายเหตุ : * เช่น กองทุนรวมหน่วยลงทุน กองทุนรวมตลาดเงิน กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์

**จำนวนกองทุนที่เพิ่มขึ้นเป็นกองทุนรวมเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน

และกองทุนอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน

รูป 1.4 มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมในประเทศไทยปี พ.ศ.2540 ถึงปี พ.ศ.2548

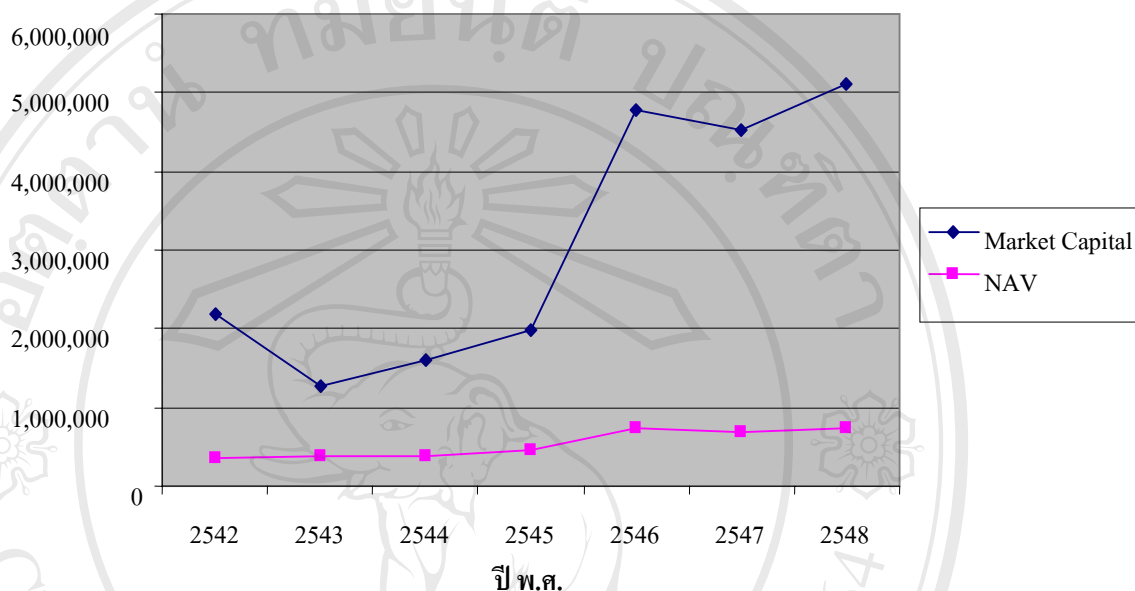
มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (ล้านบาท)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (2548)

รูป 1.5 มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมและมูลค่าตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยปี พ.ศ.
2542 ถึงปี พ.ศ.2548

มูลค่าตามราคาตลาด (ล้านบาท)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (2548)

โดยส่วนใหญ่ นักลงทุนต้องการลงทุนเพื่อผลตอบแทนที่มากขึ้น ซึ่งการวัดผลตอบแทนจากกองทุนรวมอาจไม่ถูกต้องถ้าดูเฉพาะอัตราผลตอบแทนเพียงอย่างเดียว เนื่องจากผลตอบแทนที่สูงกว่ากองทุนอื่น อาจเนื่องจากกองทุนนั้นจัดสรรเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงหรือจัดสรรเงินลงทุนแบบกระจุกตัวในบางหลักทรัพย์ และในทางกลับกันกองทุนรวมบางกองทุนมีอัตราผลตอบแทนที่ต่ำ แต่อาจมีความเสี่ยงที่ต่ำด้วย หากความพึงพอใจของผู้ลงทุนเป็นผู้หลีกเลี่ยงความเสี่ยง การเปรียบเทียบผลตอบแทนของกองทุนต้องคำนึงถึงความเสี่ยงควบคู่กันไปกับอัตราผลตอบแทนด้วย และอัตราผลตอบแทนที่นำมาเปรียบเทียบกันจึงควรเป็นอัตราผลตอบแทนที่ปรับด้วยค่าความเสี่ยง (risk-adjusted return) ซึ่งนอกจากจะดูนโยบายการลงทุนแล้วผู้ลงทุนควรดูค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากกองทุนรวมหรือผู้ถือหน่วยลงทุนด้วย โดยที่แต่ละกองทุนจะมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่บริษัทจัดการคิดกับกองทุน เช่น ค่าธรรมเนียมในการจัดการลงทุน ค่าธรรมเนียมที่จ่ายให้แก่ผู้ให้บริการแก่กองทุน เช่น นายทะเบียนหน่วยลงทุน ผู้ดูแลผลประโยชน์ ผู้สอบบัญชี เป็นต้น ส่วนค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บกับผู้ลงทุนหรือผู้ถือหน่วยลงทุน เมื่อมีการซื้อหรือขายคืนหน่วยลงทุน หรือการโอนเงินค่าซื้อหรือขายคืนหน่วยลงทุนหรือ

การจ่ายเงินปันผล ซึ่งหากกองทุนรวมใดมีค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายของกองทุนสูงก็จะมีผลลบต่อผลการดำเนินงาน ยกเว้นแต่กองทุนรวมนั้นจะสามารถชดเชยด้วยการมีอัตราผลตอบแทนที่สูงมากจากการลงทุน (จิริตัน ตั้งซ์แก้ว, 2540)

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของขนาดและผลตอบแทนของกองทุนรวมนี้ จะชี้ให้เห็นถึงผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจากขนาดของกองทุนที่ต่างกัน การที่กองทุนมีขนาดใหญ่จะทำให้เกิดการประหยัดอันเนื่องมาจากขนาด (economies of scale) ของกองทุน เนื่องจากกองทุนขนาดใหญ่จะทำให้มี ต้นทุนของค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายของกองทุนต่ำกว่ากองทุนขนาดเล็ก (Chen et al, 2003) นอกจากนี้การที่กองทุนมีขนาดใหญ่สามารถมีอำนาจในการเจรจาต่อรองในตลาดได้มากกว่ากองทุนที่มีขนาดเล็ก

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะโครงสร้างของกองทุนรวมในช่วงปี พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2548
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อผลตอบแทนของกองทุนรวมประเภทตราสารทุนและตราสารหนี้ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2546 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

- 1) ช่วงเวลาที่ศึกษาคือข้อมูลรายวันระหว่างเดือน มกราคม พ.ศ. 2546 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 ตามการจัดเก็บข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- 2) ทำการศึกษาเฉพาะกองทุนรวมตราสารทุนและตราสารหนี้ที่มีนโยบายไม่จ่ายเงินปันผล ซึ่งรวมทั้งกองทุนรวมแบบเปิดและกองทุนรวมแบบปิด โดยศึกษากองทุนรวมตราสารทุนจำนวน 40 กองทุน และกองทุนรวมตราสารหนี้จำนวน 44 กองทุน
- 3) การศึกษาเป็นการศึกษาภาพรวมของกองทุนรวมในประเทศไทย

1.4 แหล่งที่มาของข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) จากข้อมูลออนไลน์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยเก็บข้อมูลดังนี้

- 1) ข้อมูลรายวันของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (NAV) และมูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วย (NAV Per Unit) ของกองทุนรวมตราสารทุนและตราสารหนี้ ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2546 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548

- 2) ข้อมูลระยะเวลาการดำเนินงานของกองทุนรวมตราสารทุนและตราสารหนี้
- 3) ข้อมูลค่าธรรมเนียมในการจัดการ
- 4) ข้อมูลค่าธรรมเนียมการขายและรับซื้อคืน

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

- 1) ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อผลตอบแทนของกองทุนรวมรวม
- 2) เป็นประโยชน์สำหรับนักลงทุนในการวางแผนการลงทุนในกองทุนรวมประเภทตราสารทุนและตราสารหนี้ผ่านสถาบันการเงินประเภทกองทุนรวม
- 3) บริษัทจัดการกองทุนสามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการประมาณขนาดของกองทุนรวมที่เหมาะสม

1.6 นิยามศัพท์

กองทุนรวม หมายถึงการนำเงินของแต่ละคนซึ่งเป็นนักการลงทุนรายย่อยมากองรวมกันเป็นก้อนใหญ่ และผู้ลงทุนนี้จะได้น่วยลงทุนเป็นหลักฐานการมีส่วนร่วมตามสัดส่วนในกองเงินดังกล่าว กองเงินนั้นๆจะมีโอกาสชี้พทางด้านการลงทุนทำหน้าที่ประจำในการนำเงินไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่อกงเขย ผู้ลงทุนก็จะเป็นผู้ยอมในรูปแบบการลงทุน และเมื่อมีดอกผลจากการลงทุนก็จะนำมาเฉลี่ยกลับคืนให้กับผู้ลงทุนกันไว้ในคราวแรกอีกทีหนึ่ง ซึ่งการลงทุนที่เกิดจากการรวมเงินให้เป็นก้อนใหญ่นี้จะทำให้ผู้มีเงินทุนจำนวนน้อย มีโอกาสกระจายความเสี่ยงของการลงทุนในตราสารทางการเงินประเภทต่างๆได้เช่นเดียวกับผู้มีเงินทุนจำนวนมาก (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2542)

กองทุนรวมเปิดหรือกองทุนรวมประเภทรับซื้อคืนหน่วยลงทุน หมายถึงกองทุนรวมแบบที่เปิดให้มีการจำหน่าย และรับซื้อคืนหน่วยลงทุนตามเวลาที่กำหนด ทำให้ปริมาณกองเงินมีการขึ้นหรือลด หรือมีขนาดใหญ่หรือเล็กไม่คงที่ กองทุนนี้จะเปิดให้ซื้อหน่วยลงทุนกับบริษัทจัดการหรือตัวแทนสนับสนุนและสามารถไถ่ถอน(ขายคืน)หน่วยลงทุนได้เป็นระยะๆ(สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2542)

นโยบายการลงทุน หมายถึงการบริหารกองทุนเปิดในการนำเงินของกองทุนเปิดไปลงทุนในแหล่งต่างๆ เช่น ตราสารแห่งทุน ตราสารแห่งหนี้ ตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ และหลักทรัพย์อื่นๆตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ด.เห็นชอบ (ธัญมาศ เชาว์รัฐลี, 2547)

ขนาดของกองทุนรวม (Fund size) หมายถึงมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนรวมทั้งหมด (Net Asset Value : NAV) (Chen et al, 2003) โดยคำนวณจาก

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม = มูลค่าทรัพย์สินตามราคาตลาด + รายได้ค้างรับ + เงินสด - หนี้สิน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2542)

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วย (NAV Per Unit) หมายถึงมูลค่าสุทธิของสินทรัพย์ที่กองทุนถือไว้หารด้วยจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด โดยตีค่าราคาตามตลาดและสินทรัพย์ส่วนใหญ่ที่กองทุนเหล่านี้ถือไว้ก็คือหลักทรัพย์ที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ โดยอาจมีบางส่วนเป็นตั๋วสัญญาใช้เงิน เงินฝากธนาคาร หรือสินทรัพย์สภาพคล่องอื่นๆ

มูลค่าสินทรัพย์สุทธิต่อหน่วยของกองทุนรวม = (มูลค่าทรัพย์สินตามราคาตลาด + รายได้ค้างรับ + เงินสด - หนี้สิน) / จำนวนหน่วยลงทุน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2542)

อัตราผลตอบแทน หมายถึงผลประโยชน์ที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุนในหลักทรัพย์นั้น ซึ่งสามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนได้ 2 รูปแบบ คือการผลตอบแทนโดยใช้ราคาหน่วยลงทุน และการคำนวณผลตอบแทนโดยใช้มูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วย ซึ่งในที่นี้อัตราผลตอบแทนจะคำนวณโดยการใช้นิติมูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วย (มนทรัตน์ โพธิ์วิจิตร, 2539)

$$R_{it} = \frac{(NAV_{it} - NAV_{i,t-1}) + I_{it}}{NAV_{i,t-1}} \times 100$$

โดยที่ R_{it} = อัตราผลตอบแทนของหน่วยลงทุน i ในเดือน t

NAV_{it} = มูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วย (NAV Per Unit) ของหน่วยลงทุน i ในเดือน t

$NAV_{i,t-1}$ = มูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วย (NAV Per Unit) ของหน่วยลงทุน i ในเดือน $t-1$

I_{it} = เงินปันผลของหน่วยลงทุน i ซึ่งมีวันหมดสิทธิในการรับเงินปันผล (XD) ในเดือน t

ค่าธรรมเนียมการจัดการ (Management fee) หรือเรียกว่าค่าธรรมเนียมที่ปรึกษา หมายถึงค่าธรรมเนียมประจำปีที่เกิดขึ้นประจำเพื่อจ่ายให้แก่ผู้จัดการกลุ่มกองทุน หรือที่ปรึกษากองทุนเพื่อทำการวิจัย การดูแล และการเลือกหลักทรัพย์ในการซื้อขายสำหรับกองทุน อาจเป็นบุคคลหรือทีมงานที่ปรึกษาการลงทุน หรือมาจากบริษัทที่ปรึกษาภายนอกที่เชี่ยวชาญในสาขานี้ โดยค่าธรรมเนียมจะถูกระบุเป็นเปอร์เซ็นต์จากสินทรัพย์สุทธิเฉลี่ยของกองทุน จำนวนที่แน่นอนจะถูกคำนวณโดยการคูณอัตราที่ระบุด้วยมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (สุจรรักษ์พันธ์ สุวรรณพรรณ, 2547)